

TANTÁRGYI TEMATIKA

A tantárgy címe: Európai társadalompolitikák I.

A tantárgy kódja: BTSZ100MA szociálpolitika, BTSZOC104MA-K3 szociológia

A tantárgyfelelős neve: Dr. Csoba Judit

A tantárgy oktatási céljainak lényegi összefoglalása:

A tantárgy célja, hogy az európai kultúra gyökereit felidézve bevezesse a hallgatókat a társadalompolitika legfontosabb kérdéseibe. A tantárgyi program elemzi milyen társadalmi, gazdasági és történelmi körülmények között alakulnak ki a modern állam jóléti funkciói, melyek a folyamat meghatározó elméleti keretei és fogalmai. A tantárgy megalapozza a társadalompolitika későbbi elemző igényű tanulmányozásának készségét, lehetővé teszi a társadalompolitika társadalmi és politikai beágyazottságának elemzését. Az egyes európai országok jóléti rendszerének elemzése során kitekintést biztosít a családi és jóléti ellátórendszerek kialakulására és működésére, az európai ifjúságpolitika alakulásának elemzésére, összehasonlítási lehetőséget biztosít a hazai jóléti rendszerek és az Európában működő alternatív ellátási formák között.

A félév tematikája

- 1. Bevezető óra (tematika, jóléti modell- tanulmányok feltételeinek egyeztetése, szakmai, módszertani kérdések)**
- 2. előadás: A társadalompolitika, szociálpolitika gyökerei. Az emberi társadalom kulturális meghatározottsága. Az „európa-paradigma”.**

Kötelező irodalom:

Szűcs Jenő: *Vázlat Európa három történelmi régiójáról Történelmi Szemle 1981/3.*

Csoba Judit (szerk.): *Európai társadalompolitikák Debreceni Egyetem, Debrecen 2012, pp. 11-28)*

Ajánlott irodalom:

Vitányi Iván: *Az „Európa- paradigma”* Magvető Kiadó, Budapest 1986. 8-43. old.

Castel, R.: *A szociális kérdés alakváltozásai* A Szociálpolitikai Értesítő Könyvtára, Max Weber Alapítvány, Wesley Zsuzsanna Alapítvány, Kávé Kiadó, Budapest 1998.

- 3. előadás: A modern állami szerepvállalás kezdetei Európában: a horizontális és vertikális szolidaritás szerepe az egyes kultúrákban.**

Kötelező irodalom:

Gyáni, G: *Könyörületesség, fegyelmesség, avagy a szociális gondoskodás genealógiája*

[Történelmi Szemle](#) 1999. 1-2. 57-85. old.

(Csoba Judit szerk.: *Európai társadalompolitikák Debreceni Egyetem, Debrecen 2012. pp.29-57)*

Ajánlott irodalom:

Tomka Béla: *Az Európai Szociális Modell múltja és jelene- kelet-közép-európai perspektívák*

Esély 2004/5 32-54. old. (Csoba Judit szerk.: *Európai társadalompolitikák Debreceni Egyetem, Debrecen 2012. pp. 59-81)*

4. előadás: A modern társadalompolitika funkciói és területei a XX. században. A társadalmi feszültségek mérséklése, a problémák kezelése, feloldása.

Kötelező irodalom:

Szalai Júlia: *A jóléti fogda*

Esély 2004/6-2005/1 <http://www.esely.org/index.php?action=kiadvany&szerzo=S>

Ajánlott irodalom:

Giddens, A.: *A Harmadik út* Agóra Kiadó, Budapest 1999.

Schlett András (2010): *A harmadik út, avagy a neoliberalizmus álruhája* Polgári Szemle 6. évf. 1. sz.

5. előadás: A jóléti állam típusai a XX. sz. második felében. Tipológia az értékorientációk különbözősége alapján.

Kötelező irodalom:

Wil Arts – John Gelissen (2009): *A jóléti kapitalizmus három világa- vagy több? Jelentés a jelenlegi helyzetről* In. Nyilas Mihály (szerk.): *A jóléti állam a 21. században*. Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Budapest 2009. 49-79. old.

Ajánlott irodalom:

Frigyesi Veronika-Kapolyi László: *Aktív jóléti állam a kontinentális, szociáldemokrata és liberális modellek után*

<http://www.valosagonline.hu/index.php?oldal=cikk&cazon=696&lap=0>

Esping-Andersen, Gösta: *Ismét a jó társadalom felé?* Esély 2006/6.3-27.old

Artner Annamária: *Az európai jóléti modellek és fenntarthatóságuk*

(Csoba Judit szerk.: *Európai társadalompolitikák Debreceni Egyetem, Debrecen 2012. pp.81-97.*

6. előadás: A skandináv jóléti modell

Kötelező irodalom:

Pogátsa Zoltán (2015): *Az Északi Modell relevanciája Magyarországon* Eszmélet 108 (2015 tél) 189-202. old.

Ajánlott irodalom:

Gallai Sándor (1988): *A skandináv modell története*. Aula Kiadó, Budapest 47-100. old.

Semjén András: *A svéd jóléti rendszer átalakulása* Közgazdasági Szemle, XLVI. évf., 1999. április (326–345. o.)

<http://epa.uz.ua/00000/00017/00048/pdf/semjen.pdf>

Nyilas Mihály: *A svéd jóléti rendszer: a szociáldemokrata tradíciók és új kihívások* (Csoba Judit szerk.: *Európai társadalompolitikák Debreceni Egyetem, Debrecen 2012. pp. 113-137*)

7. előadás: Közép-Kelet-Európa jóléti államai

Kötelező irodalom:

Simonyi Ágnes (2015): *Szociálpolitikai változatok a kelet-közép-európai országokban* Esély 2015/2. 3-41.

http://www.esely.org/kiadvanyok/2015_2/2015-2_1-1_Simonyi_Szocialpolitikai.pdf

Ajánlott irodalom:

Kornai János (2005): *Közép-Kelet-Európa nagy átalakulása- siker és csalódás* Közgazdasági Szemle, LII. évf., 2005. december (907–936. o.)

<http://epa.oszk.hu/00000/00017/00121/pdf/01kornaijav200602.pdf>

Andor László(2017): *Szociálpolitikánk negyedszázada európai tükrében*. Esély 2017/4. 3-16.

8. előadás: Dél-Európa sajátos útja

Kötelező irodalom:

Darvas Ágnes: *A jóléti állam Dél-Európában, Portugália jóléti rendszere*
(Csoba Judit szerk.: *Európai társadalompolitikák Debreceni Egyetem, Debrecen*
2012. pp. 161-185)

Ajánlott irodalom:

Farkas Beáta (2013): A sikeres felzárkóztatástól a hanyatlásig. Mediterrán országok az Európai Unióban. *Közgazdasági Szemle* 2013/1. 183-188.

Bakács András - Borkó Tamás (2006): Az állami szerepvállalás európai modelljei
http://www.icegec-memo.hu/hun/docs/munkafuzetek/munkafuzet_13.pdf

Ferrera, M (2005): *Welfare State Reform in southern Europe* Routledge
https://books.google.hu/books?id=voJ_AgAAQBAJ&pg=PR2&lpg=PR2&dq=Maurizio+Ferrera+welfare&source=bl&ots=d04qhdU855&sig=IAIv6QSnP1dbW7DHLAPYT6IMkbE&hl=hu&sa=X&ved=0ahUKEwiZxoSzyaDWAhUkYpoKHU7aCc44ChDoAQgrMAE#v=onepage&q=Maurizio%20Ferrera%20welfare&f=false

9. előadás: A kontinentális modell

Kötelező irodalom:

Szikra Dorottya: *Franciaország, Lengyelország, az Egyesült Királyság, a Német Szövetségi Köztársaság, Norvégia és Spanyolország családtámogatási rendszere*
(Csoba Judit szerk.: *Európai társadalompolitikák Debreceni Egyetem, Debrecen* 2012. pp. 185-214)

Ajánlott irodalom:

Andor László (2019) Jóléti modellek, európai válságok
<https://books.google.hu/books?id=VOFBDwAAQBAJ&pg=PT113&dq=konzervat%C3%ADv+jóléti+modellek&hl=hu&sa=X&ved=0ahUKEwiIvOvno8zkAhWCxMQBHUsOAsMQ6AEIKTAA#v=onepage&q=konzervat%C3%ADv%20jóléti%20modellek&f=false>
(A jóléti állam tündöklése és átváltozása c. fejezet)

10. előadás: A liberális jóléti modell: Egyesült Királyság, Írország és az USA

Kötelező irodalom:

Jenei György: *Bevezetés a társadalompolitikába AULA Kiadó Budapest, 2008.162-175.old.*

Ajánlott irodalom:

Hajós, R.Z.: *Az Ír csoda Írország gazdasági fejlődése a függetlenné válástól napjainkig*
Európai Műhelytanulmányok Sorozat Budapest 2006.

www.nfu.hu/download/470/eumuhelyold112.pdf

Jóléti rendszerek Európában

<http://www.miniszterelnok.hu/domain2/files/modules/module25/10725598B28FAD8D5.doc>

11. előadás címe: A jóléti állam válsága. Globalizáció, világ gazdasági korszakváltás és válságtünetek.

Kötelező irodalom:

Segalman, R.-Marsland, D: *Bölcsőtől a sírig* In: Ferge Zsuzsa-Lévai Katalin (szerk.): *A jóléti állam ELTE Szociológiai Intézet Szociálpolitikai Tanszéke és a T-Twins Kiadói és Tipográfiai Kft, Budapest, 2004. 150-166.*

Lengyel Balázs: *A jóléti állam jövője európai példák alapján*

(Csoba Judit szerk.: *Európai társadalompolitikák Debreceni Egyetem, Debrecen* 2012. pp. 215-242)

Ajánlott irodalom:

Esping-Andersen, G: *Ismét a Jó Társadalom felé ?* Esély 2006/6. 3-28.

Tomka Béla (2009): Jóléti államok az ezredfordulón. Válságjelek vagy válság mítoszok?

Magyar Tudomány 2009 február

<http://www.matud.iif.hu/2009/09feb/10.htm>

12. előadás címe: A jóléti állam válságtüneteinek felszámolására irányuló kísérletek.

Kötelező irodalom:

Csoba Judit (2017): Gondoskodó állam, aktiváló állam, befektető állam

http://www.socio.hu/uploads/files/2017_1/csoba_tan.pdf

Ajánlott irodalom:

Silja Häusermann – Bruno Palier (2018) Foglalkoztatásbarát jóléti reformpolitikák a posztindusztriális gazdaságokban. *Esély* 2018/3. 41- 71.

http://www.esely.org/kiadvanyok/2018_3/Esely_2018-3_1-3_Hausermann-Palier_Foglalkoztatasi_barat.pdf

Peter Townsend(2016): Szegénység, társadalmi kirekesztés és társadalmi polarizáció, avagy miért van szükség egy nemzetközi jóléti állam létrehozására? *Esély* 2016/1.19-29.

A számonkérés feltételei:

1. Az órai munkában való rendszeres és aktív részvétel
2. A „modell-tanulmány” elkészítése és prezentálása team munkában (terjedelem min. 15 oldal).
3. Szóbeli vizsga a kiadott témakörök alapján

Debrecen, 2019. szeptember 13.

TANTÁRGYI TEMATIKA

A tantárgy címe: Európai társadalompolitikák II.

A tantárgyfelelős neve: Dr. Csoba Judit

A tantárgy oktatási céljainak lényegi összefoglalása:

A szeminárium célja a társadalompolitika elemző igényű tanulmányozásához szükséges készségek fejlesztése, a társadalompolitika társadalmi és politikai beágyazottságának elemzését. Az egyes európai országok jóléti rendszerének összehasonlító elemzése hozzájárul a hallgatók stratégiai gondolkodásának, rendszerszemléletű elemző készségének fejlesztéséhez, rálátást biztosít az európai jóléti rendszerek kialakulására és működésére.

A félév tematikája

1. Bevezető óra (tematika, jóléti modell- tanulmányok feltételeinek egyeztetése, szakmai, módszertani kérdések)
2. előadás: A társadalompolitika, szociálpolitika gyökerei. Az emberi társadalom kulturális meghatározottsága. Az „európa-paradigma”.

Kötelező irodalom:

Vitányi Iván: *Az „Európa- paradigma”* Magvető Kiadó, Budapest 1986. 8-43. old.

3. előadás: A modern állami szerepvállalás kezdetei Európában: a horizontális és vertikális szolidaritás szerepe az egyes kultúrákban.

Kötelező irodalom:

Tomka Béla: *Az Európai Szociális Modell múltja és jelene- kelet-közép-európai perspektívák*
Esély 2004/5 32-54. old. (Csoba Judit szerk.: *Európai társadalompolitikák Debreceni Egyetem, Debrecen 2012. pp. 59-81*)

4. előadás: A modern társadalompolitika funkciói és területei a XX. században. A társadalmi feszültségek mérséklése, a problémák kezelése, feloldása.

Kötelező irodalom:

Giddens, A.: *A Harmadik út* Agóra Kiadó, Budapest 1999.
Schlett András (2010): *A harmadik út, avagy a neoliberalizmus álruhája* Polgári Szemle 6. évf. 1. sz.

5. előadás: A jóléti állam típusai a XX. sz. második felében. Tipológia az értékorientációk különbözősége alapján.

Kötelező irodalom:

Frigyesi Veronika-Kapolyi László: *Aktív jóléti állam a kontinentális, szociáldemokrata és liberális modellek után*
<http://www.valosagonline.hu/index.php?oldal=cikk&cazon=696&lap=0>
Esping-Andersen, Gösta: *Ismét a jó társadalom felé?* Esély 2006/6.3-27.old

6. előadás: A skandináv jóléti modell

Kötelező irodalom:

Nyilas Mihály: *A svéd jóléti rendszer: a szociáldemokrata tradíciók és új kihívások* (Csoba Judit szerk.: *Európai társadalompolitikák Debreceni Egyetem, Debrecen 2012. pp. 113-137*)

7. előadás: Közép-Kelet-Európa jóléti államai

Kötelező irodalom:

Kornai János (2005): *Közép-Kelet-Európa nagy átalakulása- siker és csalódás* Közgazdasági Szemle, LII. évf., 2005. december (907–936. o.)
<http://epa.oszk.hu/00000/00017/00121/pdf/01kornaijav200602.pdf>

8. előadás: Dél-Európa sajátos útja

Kötelező irodalom:

Farkas Beáta (2013): *A sikeres felzárkóztatástól a hanyatlásig. Mediterrán országok az Európai Unióban.* Közgazdasági Szemle 2013/1. 183-188.

9. előadás: A kontinentális modell

Kötelező irodalom:

Andor László (2019) *Jóléti modellek, európai válságok*
<https://books.google.hu/books?id=VOFBDwAAQBAJ&pg=PT113&dq=konzervat%C3%ADv+jóléti+modellek&hl=hu&sa=X&ved=0ahUKEwiIvOvno8zkAhWCxMQBHUsOAsMQ6AEIKTAA#v=onepage&q=konzervat%C3%ADv%20jóléti%20modellek&f=false>
(*A jóléti állam tündöklése és átváltozása c. fejezet*)

10. előadás: A liberális jóléti modell: Egyesült Királyság, Írország és az USA

Kötelező irodalom:

Hajós, R.Z.: *Az ír csoda Írország gazdasági fejlődése a függetlenné válástól napjainkig* Európai Műhelytanulmányok Sorozat Budapest 2006.
www.nfu.hu/download/470/eumuhelyold112.pdf
Jóléti rendszerek Európában
<http://www.miniszterelnok.hu/domain2/files/modules/module25/10725598B28FAD8D5.doc>

11. előadás címe: A jóléti állam válsága. Globalizáció, világgazdasági korszakváltás és válságtünetek.

Kötelező irodalom:

Esping-Andersen, G: *Ismét a Jó Társadalom felé ?* Esély 2006/6. 3-28.

12. előadás címe: A jóléti állam válságtüneteinek felszámolására irányuló kísérletek.

Kötelező irodalom:

Silja Häusermann – Bruno Palier (2018) *Foglalkoztatásbarát jóléti reformpolitikák a posztindusztriális gazdaságokban.* Esély 2018/3. 41- 71.
http://www.esely.org/kiadvanyok/2018_3/Esely_2018-3_1-3_Hausermann-Palier_FoglalkoztatasiBarat.pdf

A számonkérés feltételei:

1. A szemináriumokon való rendszeres és aktív részvétel
2. A témakörönként megadott irodalom feldolgozása, átfogó ismerete.
3. A szakértői tanulmány elkészítése az utolsó szemináriumi alkalomig (terjedelem min. 10 old.)

TANTÁRGYI TEMATIKA

A tantárgy címe:

Helyi társadalompolitikai stratégiák

A tantárgy kódja:

BTSZ102MA-2K3

A szak megnevezése (N/L):Nappali**Az oktató neve:** Dr. Szarvák Tibor**A tantárgy oktatási céljainak lényegi összefoglalása**

A tantárgy arra keresi a választ, hogy léteznek-e a olyan jellemzők, amelyek településektől függenek és meghatározzák a helyi társadalompolitikai cselekvések karakterét. Így a társadalompolitikák definiálása mellett törekszünk arra, hogy bemutassuk a társadalompolitika mozgásterét (a centrum/periféria elméletek alapján meghatározott területi – társadalmi folyamatokat); illetve foglalkozunk azokkal a társadalompolitikai innovációkkal (pl. szociális földprogram, szociális szövetkezetek, közfoglalkoztatási programok), amelyek erősítették az önálló települési stratégiákat, a szubszidiaritást, illetve a folyamat vidéki térségekre érvényes kategóriáját, a képességmegtartó népesség / népességmegtartó képesség támogatását. A félév során beszélünk a jó gyakorlatokról, amelyek a társadalomfejlesztés operatív programjainak / megvalósított cselekvéseinek egyik minőségi mutatója kíván lenni. A módszerek között kiemeljük a tartomelemzést (dokumentumok, rendeletek, pályázati kiírások, honlapok, parlamenti viták stb.), illetve az önálló eset / irodalomfeldolgozás kategóriáját.

A félév tematikája

A félév folyamán tárgyalt főbb témakörök:

1. Térszerkezet történetisége: tradíciók, adottságok, fejlesztési lehetőségek, centrum/periféria elméletek, Falu – és vidéktipológiák
2. A modern állam területi politikája; A „jó állam” működése, az „Ideális járás”
3. A konfliktusok a jól-lét kontextusában: elméleti és módszertani keretek; A társadalmi felzárkózás szociológiája, egyenlőtlen helyzetek dimenziói, leszakadó térségek és közösségek
4. Képességmegtartó népesség, népességmegtartó képesség – együttműködés vagy lemaradás, a leszakadás/felzárkózás szociálpszichológiája
5. A szociális munka története – egyéni és közösségi szociális munka, interprofesszionális szociális munka, esélyteremtés és hozzáférés dilemmái ; a „lépcsőn ülés joga”, a szociális kérdés alakváltozásai
6. Produktív szociálpolitika szerepe Magyarországon az elmúlt évtizedekben
7. Jó példák, jó gyakorlatok, települési partnerségi kérdések

8. Speciális élethelyzetű kisebbségi csoportok (hajléktalanok, autisták, fogyatékkal élők, szegregátumi közösségek); Fejlesztési lehetőségek a vidéki térben, a humán közszolgáltatásokhoz való hozzáférés különbségei, a kitagolás erősségei/gyengeségei

Értékelés

- A kurzus kollokviummal jeggyel zárul, ezért teljesítésének feltétele a rendszeres óralátogatás és a témakörökhöz kapcsolódó beadandó (évfolyamdolgozat) szóbeli teljesítése, megvédése (legfeljebb három hiányzás elfogadható).
- Aktivitás
- A félévet lezáró önálló elemzés:

A témakörhöz kapcsolódó beadandó dolgozat a témakörökhöz kapcsolódó irodalomfeldolgozáshoz kapcsolódik.

Kötelező és ajánlott irodalom

Ferge Zsuzsa: Magyar társadalom – és szociálpolitika Osiris, Budapest 2017

Hegymenet. Társadalmi és politikai kihívások Magyarországon Szerk: Jakub András, Urbán László. Osiris, Budapest 2017.

Daron Acemoglu – James A. Robinson: A hatalom, a jóllét, és a szegénység eredete. Miért buknak el nemzetek? HVG könyvek 2013.

Pászka Imre: Elit, elitek, a lokális kistérségi társadalomban Szegedi Egyetemi Kiadó. 2010.

Szarvák Tibor - Jász Krisztina: Az esélyegyenlőségi politika Janus-arca. Kistelepülések, társadalmak, konfliktusok, POLITIKATUDOMÁNYI SZEMLE 14: (2) pp. 135-155

Christoph Links – Kristina Volke (Hg): Zukunfterfinden. Kreative Projekte in Ostdeutschland. ChLinks Verlag Berlin. 2009.

Váradi Monika Mária (szerk): Kistelepülések lépéskényszerben. Új Mandátum Könyvkiadó. 2008.

Kopp Mária – Kovács Mónika Erika (szerk): A magyar népesség életminősége az ezredfordulón. Semmelweis Kiadó 2006.

http://www.kodolanyi.hu/jol-let/images/tartalom/File/publikaciok/5_kjf-beliv-j.pdf

<http://akfi.uni-nke.hu/szakmai-kiadvanyok>

Jó Állam jelentés

Jó állam mérhetősége

MaHolnap - Társadalmi Felzárkózási Periodikák 1-2 szám

<https://tamogatottfejlesztések.szgyf.gov.hu/2014-20/index.php/kommunikacio-7/hirek>

Politikai szocializáció és identitáselméletek BTSZ103MA kollokvium, 3 kredit, KÖTELEZŐ,
SZOCIÁLPOLITIKA, MA I. évf.

TANTÁRGYLEÍRÁS

kurzusidőpontja / helye:
csütörtök 10.00-12.00; Fszt. III.

A kurzuscélja: a politikaiszocializáció- és identitáselméletek mellett a hazai és nemzetközi politikaiszocializáció/identitáskutatásának eredményeinek bemutatása.

A kurzusszóbeli kollokviummal zárul, melynek anyaga az előadás és a kötelező irodalom.

A tantárgy témakörei:

1. előadás: A politikaiszocializáció fogalmának komplexitása. Tudománytörténeti előzmények. A politikaiszocializáció, mint interdiszciplináris fogalom.

Kötelező irodalom:

1. Annick Percheron (1999): Szocializáció és politikaiszocializáció. In: Szabó Ildikó - Csákó Mihály (szerk.) *A politikaiszocializáció. Válogatás a franciayelvterületszaki irodalmából.* Új Mandátum, Bp. 9-17 old.
2. Annick Percheron (1999): A politikaiszocializáció fogalmának története. In: Szabó Ildikó - Csákó Mihály (szerk.) *A politikaiszocializáció. Válogatás a franciayelvterületszaki irodalmából.* Új Mandátum, Bp. 57-73. old.

Ajánlott irodalom:

1. Annick Percheron (1999): Az egyénpolitikai formálódása. In: (Szabó Ildikó és Csákó Mihály szerk.): *A politikaiszocializáció. Válogatás a franciayelvterületszaki irodalmából.* Budapest, Új Mandátum Kiadó 18-43. old.

2. előadás: A politikaiszocializáció fogalma. A politikaiszocializáció, mint rendszer- és kultúra specifikus jelenség. A politikaiszocializáció, mint társadalmi tanulás. Politikai és nem politikaiszocializáció.

Kötelező irodalom:

1. Hudon, Raymond – Hébert, Benoît-Paul (1999): Miért kellene a fiataloknak a politikáiról érdeklődniük? In: (Szabó Ildikó és Csákó Mihály szerk.): *A politikaiszocializáció. Válogatás a franciayelvterületszaki irodalmából.* Budapest, Új Mandátum Kiadó 247-264. oldal

3. előadás: Politikaiszocializáció-elméletek.

Kötelező irodalom:

1. Stumpf István (1994) Politikaiszocializáció: régidilemmák, újkihívások. Politikatudományi Szemle, 2. szám, 197 - 213 old.

4. előadás címe: A politikaiszocializáció rendszerszintű modelljei.

A tantárgy részletes leírása (kb. 10 témakörre kibontva):

- A szeminárium célja, feladatok és határidők.
- Kérdőíves vizsgálatok kutatási tervének készítése.
 - Feladat1: választott kutatási téma (és indoklás) leadása
 - Feladat2: kötelező olvasmány (Babbie: 5. fejezet)
- Kérdőíves vizsgálatok kérdezési módszerei.
 - Feladat3: kérdőív kiinduló (draft) kérdéseinek leadása
 - Feladat4: kötelező olvasmány (Babbie: 6. fejezet & Fisher:72-98 old.)
- A kérdőív szerkesztése.
 - Feladat5: kötelező olvasmány (Babbie: 9.fejezet & Scipione: 139-168 old.)
- A keresett információk meghatározása, hallgatók módszerválasztása
- A kérdések szerkesztése, kérdőív szerkezete. A hallgatói kérdőívek szerkezetének kialakítása.
- A kérdezőbiztos munkája. Etikai kérdések, szakmai etikai kódex.
 - Feladat7: próbakérdőív elkészítése
- A kérdések tapasztalatainak megbeszélése.
 - Feladat8: írásbeli beszámoló a próbakérdezésről + kérdőívek leadása
- A korrigált kérdőívek közös megbeszélése.
 - Feladat9: a korrigált kérdőívek leadása
- A félévi munka lezárása, egyéni teljesítmények értékelése.

A kurzus követelményei:

- Rendszeres részvétel a szemináriumokon: legfeljebb 3 hiányzás (beleértve az igazolt hiányzásokat is).
- A leadandó választott téma (Feladat1) , a kiinduló kérdések (Feladat3), a fogalmak és dimenziók meghatározása (Feladat6), a választott egyéni próbakérdőív (Feladat7), a kérdőíves lekérdezésről készített beszámoló (Feladat8) határidőre való elkészítése (leadás elektronikusan a meghatározott szeminárium előtti nap 18.00 óráig, illetve a meghatározott szemináriumon nyomtatott formában).
- A saját próbakérdőív lekérdezése a meghatározott alkalomra.
- A lekérdezett próbakérdőívek leadása a meghatározott szemináriumon.
- A javított próbakérdőív leadása nyomtatott formában a meghatározott szemináriumon.
- A hallgatók munkájának év végi értékelése, az érdemjegy súlyozása:

A megengedettnél több hiányzás vagy a leadási határidők kettőnél több alkalommal történő túllépése vagy elégtelen zárthelyi dolgozat esetén a kurzus érdemjegye elégtelen.

Kötelező irodalom

Babbie, E. (2003): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Budapest, Balassi. 5. Fejezet
Fischer, Gy. (2001): Hihetünk-e a közvélemény-kutatásoknak? Budapest, Bagolyvár. 72-98.p.
Scipione, P. A. (1994): A piackutatás gyakorlata. Budapest, Springer-Verlag. 139-168.p.

Kötelezőirodalom:

1. CsákóMihály (2004): Ifjúságés politika, *Educatio*, XIII. évf. 4. sz, pp. 535–550.
2. SzabóIldikó: *Nemzetésszocializáció. A politikaszerepe az identitások formálódásában Magyarországon 1867 – 2006.* Budapest: L'Harmattan, 2009.

5. előadáscíme: A politikaiszocializációtársadalomtörténetisajátosságai Magyarországon.

Kötelezőirodalom:

1. SzabóIldikó (1991): Az ember államosítása. Politikaiszocializáció Magyarországon. Tekintetkönyvek, TekintetAlapítvány Budapest
2. SzabóIldikó (2000): A pártállamgyermekai. ÚjMandátum, 2000. Budapest.

Ajánlottirodalom:

1. Kéri László (1990) Ifjúságés politikaaz évtizedvégén. In.: Magyarországpolitikaiévkönyve. (Szerk.: Kurtán S., Sándor P., Vass L.) AULA-OMIKK, 1990.

6. előadáscíme: Az életkorjelentősége. Életkorisajátosságok.

Kötelezőirodalom:

1. Kéri László (1989): Politikaifolyamatok generációs metszetben. 1989. MSZMP KB. Társadalomtudományi Intézete, Műhelytanulmányok 86-127 old.
2. Karácsony Gergely (2005): A történelemfogságában. Generációk, életutak és politikaipreferenciák Magyarországon. In (Angelusz Róbert és Tardos Róbert szerk.): *Törések, hálók, hidak. Választómagatartás és politikai tagolódás Magyarországon.* Budapest, DemokráciaKutatások Magyar Központja KözhazsnúAlapítvány 161–205. oldal

7. előadáscíme: A család szerepe a politikaiszocializációban.

Kötelezőirodalom:

1. CsákóMihály, MurányiIstván, SikDomonkos, SzabóIldikó
A családipolitikaiszocializációról. Vizsgálati szempontok egy empirikus kutatáshoz.
Társadalomkutatás, 2010. Volume 28, Number 4/December 419-446. p.

8. előadáscíme: Az iskola, a szervezetek és a médiumok szerepe a politikaiszocializációban.

Kötelezőirodalom:

1. CsákóMihály (2009): Demokráciáránevelés az iskolában, in: Látás- viszonyok, szerk. Somlai Péter, Surányi Bálint, Tardos Róbert, Vásárhelyi Mária, Pallas, Budapest, pp. 155–188.

9. előadáscíme: Vallási, ideológiai, eszmei szocializáció.

Kötelezőirodalom:

1. MurányiIstván (2006): Identitás és előítélet. Budapest, ÚjMandátum Kiadó
2. SzabóIldikó: *Nemzetésszocializáció. A politikaszerepe az identitások formálódásában Magyarországon 1867 – 2006.* Budapest: L'Harmattan, 2009.

10. előadáscíme: Nemzeti és etnikaiszocializáció.

Kötelezőirodalom:

1. SzabóIldikó (2005): Rendszerváltásésnemzetitematika. *PolitikatudományiSzemle* 2. 89–110. oldal
2. SzabóIldikó (2006): Nemzetfogalomésnemzetiidentitás a dualizmuskorábanés a Horthy-korszakban. *PolitikatudományiSzemle* 2006. 1. 201–250. oldal

11. előadáscíme:Politikaiszocializációéskollektívidentitások.

Kötelezőirodalom:

1. MurányiIstván (2006): Identitáséselőítélet. Budapest, ÚjMandátumKiadó
2. SzabóIldikó (2004): Kollektívidentitásminták a politikaiszocializációban. *Educatio*, 4.szám, pp. 551-566.

Ajánlottirodalom:

1. Erős Ferenc (2001): Az identitáslabirintusai: Narratívkonstrukciókésidentitás-stratégia. Budapest: Janus/Osiris.
2. SzabóIldikó-ÖrkényAntal (1996): 14-15 évesfiatalokinterkulturálisvilágképe. in: Többség-kisebbség. Tanulmányok a nemzetitudattémaköréből. Budapest, Osiris Kiadó-MTA-ELTE KommunikációelméletiKutatócsoport.
3. Erős Ferenc (szerk. 1996): Azonosságéskülönbözőség. Tanulmányokazidentitásrólésazelőítéletről. Scientia Humana, Budapest.
4. SchöpflinGyörgy (2004): Az identitásdilemmái. Attraktor, Máriabesnyő-Gödöllő.

12. előadáscíme:A politikaiszocializációempirikuskutathatóságánakkérdései.

Magyarországiempirikuskutatások

Kötelezőirodalom:

1. SzabóIldikó – ÖrkényAntal (1998):*Tizenévesekállampolgárikultúrája*. Budapest, MinoritásKönyvek 7–18., 95–128. és 95–128. oldal
2. SzabóIldikó - ÖrkényAntal (1997) Magyar középiskolásokpolitikaiérzelmeiésismeretei. *PolitikatudományiSzemle*, 3. szám, 31-70 old.

Ajánlottirodalom:

1. CsákóMihály (2010): Tizenévesekviszonya a politikához, in: A □cselekvő értelmiségi. TanulmányokHuszár Tibor 80. születésnapjára, szerk. Kiss László Argumentum – ELTE Társadalomtudományi Kara, Budapest, 2010. 45–57. old.

TANTÁRGYI TEMATIKA**A tantárgy címe: Társadalomismeret I.****A tantárgy kódja: BTSZ104MA****A szak megnevezése (N/L): Szociálpolitika MA, Nappali****Az oktató neve: Sipos Flórián****A tantárgy oktatási céljainak lényegi összefoglalása**

A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókkal a magyar társadalom leírásának fogalomkészletét, változásának fontosabb folyamatait a rendszerváltás előtt és után, hogy mélyebben legyenek képesek értelmezni a munkájuk során kezelendő társadalmi problémákat, azok létrejöttét és hatásait. A vizsgált területek magukban foglalják: munkaerőpiaci-foglalkozási társadalomszerkezet változását, a jövedelmi egyenlőtlenségek meghatározóit, fogyasztás- és életstílus-csoportokat, a területi egyenlőtlenségek dimenzióit, az iskolarendszer változását, az érdekérvényesítés intézményrendszerének átalakulását és a politikai részvétel változásait, az előítéletesség és kisebbségek helyzetét, a médiafogyasztás és individualizáció kérdését, a fiatalok helyzetét.

Követelmények

- Két zárthelyi dolgozat
- rendszeres részvétel a szemináriumon (Igazolás nélkül max. 3 órát lehet mulasztani)
- szakirodalom rendszeres feldolgozása, közös megbeszélése

Értékelés

- 2 zárthelyi dolgozat 35-35%
- órai munka 30%

A félév tematikája**1. szeminárium címe: Rendszerváltások.***Kötelező irodalom:*

Laki László (2006): Rendszerváltások Magyarországon. In Kovách Imre (szerk.): *Társadalmi metszetek: hatalom, érdek, individualizáció és egyenlőtlenség a mai Magyarországon*. Budapest: Napvilág, 2006. 39-79.

Ajánlott irodalom: Valuch Tibor (2015): A jelenkori magyar társadalom. Budapest: Osiris: 93-126. 2 fejezet.

2. szeminárium címe: Társadalmi szerkezet I: tőkeviszonyok*Kötelező irodalom:*

Szalai Erzsébet (2006): „Tőke-munka viszony és hatalmi szerkezet a magyarországi újkapitalizmusban.” In Kovách Imre (szerk.): *Társadalmi metszetek: hatalom, érdek, individualizáció és egyenlőtlenség a mai Magyarországon*. Budapest: Napvilág: 349-373.

Ajánlott irodalom:

Valuch Tibor (2015): *A jelenkori magyar társadalom*. Budapest: Osiris, 2015. 127-164.

3. szeminárium címe:Társadalmi szerkezet: elitek

Kötelező irodalom:

1.Szelényi Iván–Szelényi Szonja (1996): „Elitcirkuláció vagy elitreprodukció” in: *Társadalmi riport 1996*, Andorka Rudolf, Kolosi Tamás, Vukovich György (szerk.). Budapest: TÁRKI, Századvég: 475–500.

Ajánlott irodalom:

Szelényi, Iván, Szelényi, Szonja. (1995): Circulation or Reproduction of Elites during the Postcommunist Transformation of Eastern Europe: Introduction. *Theory and Society*, 24(5): 615-638.

4. szeminárium címe:Társadalmi rétegződés és mobilitás

Kötelező irodalom:

1.Valuch Tibor (2015): *A jelenkori magyar társadalom*. Budapest: Osiris, 2015: 93-126.

5. szeminárium címe:Rétegződés és szegénység

Kötelező irodalom:

1.Ferge Zsuzsa (2006): „Struktúra és szegénység” In Kovách Imre (szerk.): *Társadalmi metszetek: hatalom, érdek, individualizáció és egyenlőtlenség a mai Magyarországon*. Budapest: Napvilág, 2006. 479-499.

Ajánlott irodalom:

1. Valuch Tibor (2015): *A jelenkori magyar társadalom*. Budapest: Osiris, 2015: 205-237.

6. szeminárium címe:Zárthelyi dolgozat

7. szeminárium címe:Kirekesztés ábrázolása: szociográfia

Kötelező irodalom:

1.Ambrus Péter (1988): *A dzsumbuj*. Budapest, Magvető.

8. szeminárium címe:Társadalmi szerkezet II: Életstíluscsoportok

Kötelező irodalom:

1.Csíte András. Kovách Imre, Kristóf Luca (2006): Fogasztói csoportok az ezredforduló Magyarországon. In Kovách Imre (szerk.): *Társadalmi metszetek: hatalom, érdek, individualizáció és egyenlőtlenség a mai Magyarországon*. Budapest: Napvilág: 253-191.

Ajánlott irodalom:

- 1.Utasi Ágnes (1991): *Családok és életstílusok*. Budapest: MTA Politikatudományi Intézete.
2. Fábíán Zoltán, Kolosi Tamás, Róbert Péter (2000): *Fogyasztási csoportok*. Budapest, TÁRKI.

9. szeminárium címe:Területi különbségek a rendszerváltás utáni Magyarországon

Kötelező irodalom:

1. Valuch Tibor (2015): *A jelenkori magyar társadalom*. Budapest: Osiris, 2015. 53–74.

10. szeminárium címe:Területi kirekesztés új formái: rurális gettók.

Kötelező irodalom:

Váradí Monika, Virág Tünde (2015): A térbeli kirekesztés változó mintái vidéki terekben. *Szociológiai Szemle* 25(1): 89–113.

Ajánlott irodalom:

1. Csoba Judit (2010): „A közfoglalkoztatás régi-új rendszere. Útközben az „Út a munkához” program.” *Esély*, (21), 1, 4–24.

11. szeminárium címe: A közfoglalkoztatás a vidéki térségekben

Kötelező irodalom:

1. Váradai Monika (2016): „Értékteremtő közfoglalkoztatás periférikus vidéki terekben” *Esély* 27. (1): 30–56.

Ajánlott irodalom:

1. Cseres-Gergely Zsombor, Molnár György (2014): *Közmunka, segélyezés, elsődleges és másodlagos munkaerőpiac*. Budapest: TÁRKI, 204–225. <http://www.tarki.hu/adatbank-h/kutjel/pdf/b331.pdf>
2. Bagó József (2015): „A közfoglalkoztatás intézményi alakulása 2014-ben.” *Munkaügyi Szemle*, 3, 30–38.

12. szeminárium címe: Zárthelyi dolgozat.

További irodalmak:

Kovách Imre (szerk.): *Társadalmi metszetek: hatalom, érdek, individualizáció és egyenlőtlenség a mai Magyarországon*. Budapest: Napvilág, 2006.

Kovách Imre (szerk.): *Társadalmi integráció*. Budapest: MTA, 2017.

Kovách Imre: *A vidék az ezredfordulón: a jelenkori magyar vidéki társadalom szerkezeti és hatalmi változásai*. Budapest: Argumentum, 2012.

Valuch Tibor: *A jelenkori magyar társadalom*. Budapest: Osiris, 2015.

Valuch Tibor: *Magyarország társadalomtörténete a XX. század második felében*.

Budapest: Osiris, 2001.

Társadalmi riport sorozat (1990-2016). Táarki. ISSN 1216-6561

TANTÁRGYLEÍRÁS

A tantárgy címe: Alkalmazott társadalomtudományi kutatási módszerek I.

Kódja: BTSZ120MA-K3

Félév:

Előfeltételek:

A tárgy típusa: szeminárium/előadás/gyakorlat

Óraszám/hét: 2

Kredit érték: 3

Oktató: Márton Sándor

A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:

A kurzus célja, hogy a hallgatók résztvevőként ismerjék meg a kérdőíves kutatási adatfelvétel lehetőségeit és korlátait. A megfelelő elméleti alapot követően a hallgatók egy konkrét kérdőíves kutatás során a gyakorlatban sajátítják el a "klasszikus" adatgyűjtési folyamatát. Az előkészítő szakaszokra (konceptualizálás, operacionalizálás) építve, a kismintás hallgatói kérdőíves kutatás középpontjában a survey technikával megközelíthető kérdésfeltevések tisztázása, kutatási terv készítése, a kérdőív operacionalizálásának és előkészítésének módszertani követelményei, a mintavétel logikája, valamint az instruktori és kérdezőbiztosi munka technikai eljárásai állnak. A hallgatók képesek legyenek kutatási tervet készíteni és adott problémához a megfelelő operacionalizációs és konceptualizációs feladatokat elvégezni.

A tantárgy minimum követelményei:

- Kutatási terv készítése
- A kérdőíves adatfelvétel struktúrája, folyamata.
- A mintavétel logikája.
- A kérdőív típusok, kérdés típusok.
- Konceptualizálás és operacionalizálás a survey során.
- A kérdezőbiztos feladata, szerepe a survey kutatásokban.

A tantárgy keretében elsajátítandó ismeretek és kompetenciák:

A survey kutatási technika adatgyűjtési szakaszának során a hallgatóknak lehetőségük nyílik a kutatás során vizsgált problémán keresztül helyi társadalmi problémák és fejlesztési lehetőségek feltárására. A kommunikációs készségek és a kapcsolatteremtés fejlesztése, valamint a társadalmi problémák iránti érzékenység kialakítása szintén a kurzus során szerzett aktív gyakorlat természetes velejárója.

A tantárgy részletes leírása (kb. 10 témakörre kibontva):

- A szeminárium célja, feladatok és határidők.
- Kérdőíves vizsgálatok kutatási tervének készítése.
 - Feladat1: választott kutatási téma (és indoklás) leadása
 - Feladat2: kötelező olvasmány (Babbie: 5. fejezet)
- Kérdőíves vizsgálatok kérdezési módszerei.
 - Feladat3: kérdőív kiinduló (draft) kérdéseinek leadása
 - Feladat4: kötelező olvasmány (Babbie: 6. fejezet & Fisher:72-98 old.)
- A kérdőív szerkesztése.
 - Feladat5: kötelező olvasmány (Babbie: 9.fejezet & Scipione: 139-168 old.)
- A keresett információk meghatározása, hallgatók módszerválasztása
- A kérdések szerkesztése, kérdőív szerkezete. A hallgatói kérdőívek szerkezetének kialakítása.
- A kérdezőbiztos munkája. Etikai kérdések, szakmai etikai kódex.
 - Feladat7: próbakérdőív elkészítése
- A kérdések tapasztalatainak megbeszélése.
 - Feladat8: írásbeli beszámoló a próbakérdezésről + kérdőívek leadása
- A korrigált kérdőívek közös megbeszélése.
 - Feladat9: a korrigált kérdőívek leadása
- A félévi munka lezárása, egyéni teljesítmények értékelése.

A kurzus követelményei:

- Rendszeres részvétel a szemináriumokon: legfeljebb 3 hiányzás (beleértve az igazolt hiányzásokat is).
- A leadandó választott téma (Feladat1) , a kiinduló kérdések (Feladat3), a fogalmak és dimenziók meghatározása (Feladat6), a választott egyéni próbakérdőív (Feladat7), a kérdőíves lekérdezésről készített beszámoló (Feladat8) határidőre való elkészítése (leadás elektronikusan a meghatározott szeminárium előtti nap 18.00 óráig, illetve a meghatározott szemináriumon nyomtatott formában).
- A saját próbakérdőív lekérdezése a meghatározott alkalomra.
- A lekérdezett próbakérdőívek leadása a meghatározott szemináriumon.
- A javított próbakérdőív leadása nyomtatott formában a meghatározott szemináriumon.
- A hallgatók munkájának év végi értékelése, az érdemjegy súlyozása:

A megengedettnél több hiányzás vagy a leadási határidők kettőnél több alkalommal történő túllépése vagy elégtelen zárthelyi dolgozat esetén a kurzus érdemjegye elégtelen.

Kötelező irodalom

Babbie, E. (2003): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Budapest, Balassi. 5. Fejezet
Fischer, Gy. (2001): Hihetünk-e a közvélemény-kutatásoknak? Budapest, Bagolyvár. 72-98.p.
Scipione, P. A. (1994): A piackutatás gyakorlata. Budapest, Springer-Verlag. 139-168.p.

TANTÁRGYI TEMATIKA

A tantárgy címe: A társadalmi hátrányok területi összefüggései

A tantárgy kódja: BTSZ121MA

A szak megnevezése (N/L): Nappali

Az oktató neve: Balcsók István

A tantárgy oktatási céljainak lényegi összefoglalása

A szeminárium lehetőséget biztosít arra, hogy a hallgatók mélyebben megismerkedjenek a területi egyenlőtlenségek interdiszciplináris elméleti megközelítéseivel és különböző megjelenési formáival. A kurzus célja alapvetően a szemléletformálás, a különböző „ágazati” információkat szintetizálni képes gondolkodásmódkialakítása –ezáltal értelmezhetővé téve az egyenlőtlenségek térbeli és időbeli alakulását befolyásoló tényezők komplexitását. A makroszinttől a településeken vagy akár településrészekben belül jelentkező egyenlőtlenségi viszonyok gyakorlati vizsgálata elősegíti a térbeli szemlélet kialakítását/erősítését is.

A félév tematikája

A félév folyamán tárgyalt fontosabb témakörök:

- Társadalmi rétegződés, kirekeszt(őd)és, hátrányos helyzetű csoportok
- Tér és társadalom – a társadalmi és területi hátrányok összekapcsolódása (periferizálódás és marginalizáció, avagy a „felesleges” terek)
- Magyarország térszerkezeti és településhálózati sajátosságainak alakulása, az aprófalvas és tanyás térségek problematikája
- A társadalmi hátrányok területi dimenziói:
 - o jövedelmi különbségek, szegénység
 - o iskolázottság és munkaerő-piaci státusz
 - o demográfiai és migrációs jellemzők
 - o egészségi állapot, egészségkárosodás, mortalitás
 - o etnicitás és térbeli/társadalmi szegregáció
 - o lakhatási viszonyok
 - o elérhetőség és hozzáférhetőség (infrastruktúra, intézmények, szolgáltatások)
- Támogatáspolitikák – rizikócsoportok, célterületek lehatárolási gyakorlata

Értékelés

- Félévközi ellenőrzés: nincs, de az aktív órai közreműködés előnyökkel jár
- Félév végi értékelés módja: szóbeli vizsga

Ajánlott irodalom

- Enyedi György (szerk.) (1993): Társadalmi-területi egyenlőtlenségek Magyarországon. Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó.
- Faragó László (2016): Társadalmi-területi egyenlőtlenségek. = Tér és Társadalom 30/3., 118-123.
- Kovách Imre (2012): A vidék az ezredfordulón. A jelenkori magyar vidéki társadalom szerkezeti és hatalmiváltozásai. Argumentum–MTATKSZI (Letölthető: <http://mek.niif.hu/12700/12727/12727.pdf>)
- Kovács Katalin (2013): Területi, társadalmi hátrányok és beavatkozási politikák. In: Hátrányban, vidéken. Argumentum Kiadó, Budapest.
- Nemes Nagy József (1990): Területi egyenlőtlenségek dimenziói. Adalékok egy „kvázi” elmélethez. Tér és Társadalom 2. pp. 15-30.
- Nemes Nagy József–
Tagai Gergely (2009): Területi egyenlőtlenségek, térszerkezetideterminációk. Területi Statisztika, február, pp. 152–169.
- Váradi Monika Mária (szerk.) (2008): Kistélepközségek lépcsője. Budapest, Új Mandátum Kiadó.
- Virág Tünde (2006): A gettósodó térség. Szociológiai Szemle, 1. szám, pp. 60–76.

Kriminológia alapjai

Tantárgy leírás

A tantárgy célja a kriminológia interdiszciplináris megközelítése, e tudományterület kialakulása, fejlődése, valamint a legfontosabb, a kriminológia történetét meghatározó elméletek megismerése, a bűnözés különböző aspektusainak, elterjedtségének, jelentőségének valamint az erre adott szakpolitikai, társadalmi válaszoknak az áttekintése.

A kurzus egyes találkozóin során rövid tematikai összefoglaló után a hallgatók az általuk választott publikáció, szakirodalom alapján az adott témához kapcsolódó referátumot közösen megvitatják.

A tantárgy kötelező irodalma:

Kriminológia, Szerkesztette: Borbíró Andrea, Gönczöl Katalin, Kerezsi Klára, Lévy Miklós WoltersKluwer Kiadó, Budapest 2016

Ajánlott irodalom:

Devianciák - Bevezetés a devianciák szociológiájába. Szerk. Rácz József. Új Mandátum Könyvkiadó 2001

Szülőgyilkosságok Magyarországon az ezredfordulón. Aperiion Kiadó 2012

Michael Foucault: Az igazság és az igazságszolgáltatási formák. Latin Betűk Debrecen 1998.

Michael Foucault: Felügyelet és büntetés - A börtön története. Budapest 1990.

Baron-Cohen: Elemi különbség: Férfiak, nők és a szélsőséges férfiagy. Osiris 2006.

Niels Christie: Büntetésipar; A nyugati stílusú gulágok felé. Osiris Kiadó 2004

Rosta Andrea (szerk): A fiatalok bűnözése kriminológiája és szociológiája. L'Harmattan 2014.

Vizsga: írásbeli

Tematika

- 1.) A téma bemutatása, elvárások, a kurzus menetrendje, a kriminológia fogalma
- 2.) Klasszikus iskolák, a bűnözés biológiai és pszichológiai magyarázatai
- 3.) Börtönlátogatás – szakmai kirándulás
- 4.) Deviancia, anómia, szociológiai, antropológiai megközelítések
- 5.) Címkézés és kontroll elmélet, radikális és realista kriminológia
- 6.) Környezeti kriminológia
- 7.) Normakövetés és normaszegés – társadalmi és egyéni tényezők
- 8.) Megismerés lehetőségei: kriminálstatisztika, kriminológiai és interdiszciplináris kutatások
- 9.) Gyermekkori negatív tapasztalatok következményei a kriminológia szemszögéből
- 10.) Speciális bűnelkövetői típusok, csoportok
- 11.) Áldozatok és bűnelkövetők szociálpszichológiai megközelítésben
- 12.) A bűnözésre adott társadalmi válaszok
- 13.) A büntetés hatásai, dezisztencia, prizonizáció, PTSD
- 14.) Fiatalok büntetőeljárásai (fiatalok ügyekkel foglalkozó bírósági)

A szociálpolitika gazdasági összefüggései

Szocpol MA I.

A tárgy leírása: A kurzus során megtárgyalandó kérdések két nagy témakört ölelnek fel.

Az egyik témakört gazdaságelméletinek jellemezhetjük, és alapvetően azt igyekszik körüljárni, hogy különféle tudományágak (közgazdaságtan, szociológia, antropológia, stb.) mit is jelent a „gazdaság” és „gazdasági”, és e megközelítéseket miképpen lehet vonatkoztatni arra, hogy az emberek miképpen boldogulnak és mennyiben élnek jól?

A második témakör ennél lényegesen szűkebb területre fókuszál, és azt vizsgáljuk meg, hogy a szociálpolitika különböző szintű (országos, önkormányzati, intézményi, projekt) pénzkezelése és gazdálkodása milyen szabályozási környezetben, milyen elveket követ,; illetve, hogy a pénzkezelési és gazdálkodási keretfeltételek mennyiben határozzák meg a szociálpolitika és intézményeinek működését.

Elvárások és kompetenciák: A kiscsoportos munka alapvetően önálló munkára, szakirodalmi elemzésre és önálló adatelemzésre épül. Elvárás az, hogy ne csak a saját témákban mozogjon otthonosan a hallgató, hanem megjegyzéseivel, ötleteivel, kritikáival járuljon hozzá a többiek előrehaladásához is.

A jegy megszerzésének feltétele: Saját szabadon választott témakörben az adott téma gazdasági/gazdálkodási szempontú önálló kidolgozása, amely az önállóan feldolgozott szakirodalom mellett, azon túl önálló adatelemzési részeket, adatszerűen összehasonlító elemzéseket is tartalmaz. A félév során az óra menete folyamatosan teret ad az oktatóval való konzultációra, a feldolgozandó szakmai anyagok egyeztetésére is.

Kötelező és ajánlott olvasmány: Az oktatóval való egyeztetés alapján, a választott témának megfelelően.